

รายงาน การเฝ้าระวังโรค ประจำสัปดาห์

WEEKLY EPIDEMIOLOGICAL
SURVEILLANCE REPORT

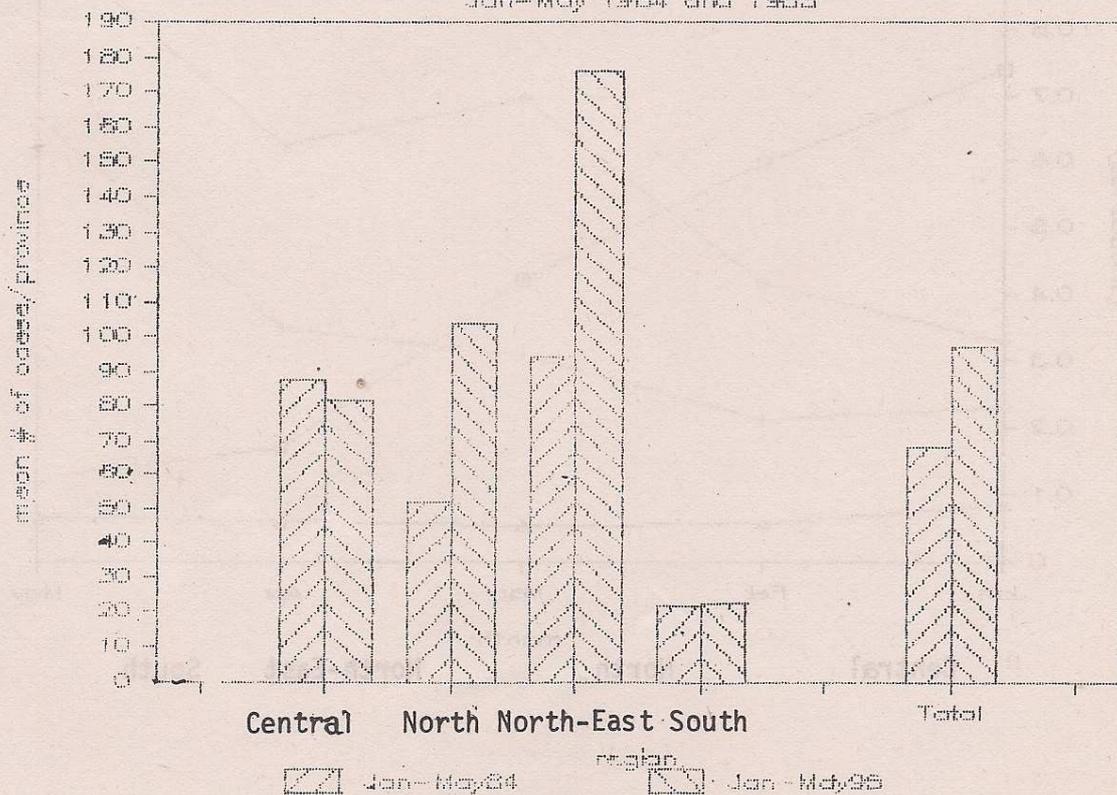
สถานการณ์ไข้เลือดออกใน	
ประเทศไทย (มค.-พค. 2528)	284
ผลการตรวจวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้า	
ในสัตว์ - พย. 27	293
สถานการณ์โรค	294

การสอบสวนโรค

สถานการณ์ไข้เลือดออกในประเทศไทย (มกราคม - พฤษภาคม 2528)
Dengu Hemorrhagic Fever (DHF) - Thailand, January - May 1985

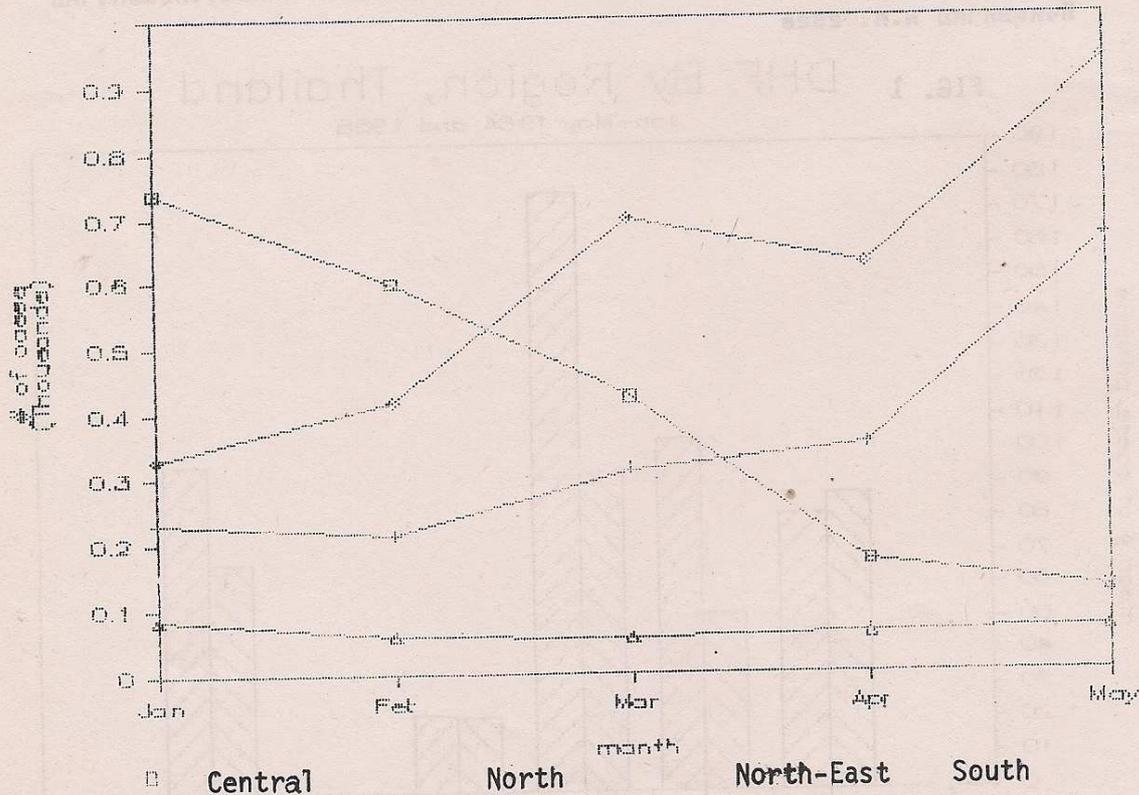
สรุปรายงานสถานการณ์ของไข้เลือดออก โดยใช้ข้อมูลการรายงานโรคของกองระบาดวิทยา ร่วมกับข้อมูลการรายงานกิจกรรมไข้เลือดออก จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดต่าง ๆ และจากศูนย์เขตของกองโรคติดต่อทั่วไป ประกอบกัน จากช่วงเดือนมกราคมถึงพฤษภาคม พ.ศ. 2528

FIG. 1 DHF By Region, Thailand
Jan-May 1984 and 1985

จากรูปที่ 1 จะเห็นได้ว่า จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับรายงานสูงสุดได้รับมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงถึง 176 ต่อ จังหวัด ตามมาด้วย ภาคเหนือ ที่มีค่าเฉลี่ย 104 ต่อจังหวัด ติดตามด้วยภาคกลางและภาคตะวันออก และภาคใต้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 82 และ 23 ต่อจังหวัด ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยต่อจังหวัด ทั้งประเทศ เท่ากับ 98 ในป็นี ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการเพิ่มของจำนวนค่าเฉลี่ยต่อจังหวัด สูงกว่าค่าเฉลี่ยของปีที่แล้ว ประมาณ 2 เท่า ในขณะที่ภาคกลาง และภาคตะวันออก ยังมีระดับค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน

FIG. 2 Dengue Hemorrhagic Fever, By Region
Thailand, January-May, 1985

รูปที่ 2 แสดงจำนวนผู้ป่วยไข้เลือดออกรายภาค แยกเป็นรายเดือน พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยจำนวนรายงานต่อจังหวัด สูงที่สุด มีลักษณะการเพิ่มของผู้ป่วยสูงขึ้นตาม จาก 330 ราย ในเดือนมกราคม เป็น 934 ราย ในเดือนพฤษภาคม คล้ายคลึงกับภาคเหนือ ซึ่งจำนวนผู้ป่วยเพิ่มสูง เป็นลำดับจาก 232 ราย ในเดือนมกราคม เป็น 663 ราย ในเดือนพฤษภาคม อีก 2 ภาคที่เหลือ ในภาคกลางและภาคใต้ มีการรายงานที่ลดลงหรือคงตัว แต่ในกรณีของ 2 ภาคหลังนี้ อาจจะเป็นได้ว่า รายงานที่เข้ามายังขาดความครบถ้วน เนื่องจากความล่าช้าของรายงานก็เป็นได้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนรายงานผู้ป่วยไข้เลือดออก เป็นรายจังหวัดในช่วงเดือนมกราคม - พฤษภาคม 2528 โดยเลือกแสดงเพียง 26 จังหวัด (36 % ของประเทศ) ที่มีจำนวนผู้ป่วยรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยต่อจังหวัดทั่วประเทศ ภาคที่มีจำนวนจังหวัดที่มีรายงานผู้ป่วยสูง เป็นสัดส่วนโดยตรงกับสิ่งที่แสดงในรูปที่ 1 และ 2 กล่าวคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีรายงานผู้ป่วยสูงสุดนั้น มีจำนวนจังหวัดที่มีรายงานสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศถึง 89 % (10/17) ตามด้วยภาคเหนือมี 41 % (7/17) ภาคกลางมี 32 % (8/25) และภาคใต้มีเพียงจังหวัดเดียวคิดเป็น 7 % (1/14) อนึ่งในปีนี้มีเพียง 2 จังหวัด คือ จังหวัดนครนายก และมุกดาหาร ที่ยังไม่มีรายงานของผู้ป่วยไข้เลือดออก เข้ามายังกองระบาศวิทยาเลย

จากข้อมูลที่รวบรวมได้ในปัจจุบัน (โดยถือว่า ปกติข้อมูลการรายงานโรค จะล่าช้าไปประมาณ 6 - 8 สัปดาห์) พอจะวิจารณ์ได้ว่า ภาคกลางและภาคใต้ ยังไม่พบลักษณะของการระบาด เนื่องจากจำนวนรายงานเป็นรายเดือน ไม่มีการเพิ่มขึ้นในช่วงเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม ต่างจากลักษณะการรายงานในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในหลาย ๆ จังหวัด อันได้แก่ จังหวัดพะเยา, น่าน, อุตรดิตถ์, สุโขทัย, สกลนคร, ร้อยเอ็ด, บุรีรัมย์, เลย, ศรีสะเกษ, อุตรธานี, และอุบลราชธานี มีการเพิ่มจำนวนผู้ป่วยมากอย่างผิดปกติ ในเดือนพฤษภาคมและมิถุนายน เข้าได้กับลักษณะการระบาดของโรค แม้ว่าการรายงานการระบาดของโรคในจังหวัดต่าง ๆ จะยังได้รับไม่ครบถ้วนก็ตาม แต่จากการสอบถามบางส่วน ของจังหวัดเหล่านี้ เช่น พะเยา, น่าน, และจังหวัดเลย พบว่ามีการระบาดของโรค ไข้เลือดออก เฉพาะจุดเกิดขึ้นจริง จึงน่าจะเป็นเหตุผลที่ทำให้คาดการณ์ได้ว่าจังหวัดอื่น ๆ ที่เหลือที่มีลักษณะการรายงานคล้ายกัน มีการระบาดของโรคเกิดขึ้นเช่นกัน

ตารางที่ ๑ จำนวนผู้ป่วยไข้เลือดออกเป็นรายจังหวัด เฉพาะจังหวัดที่มีการเกิดโรคสูง
ผิดปกติ* 1 มกราคม - 31 พฤษภาคม 2528

จังหวัด	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	TOTAL
ภาคกลาง						
กรุงเทพมหานคร	234	273	86	4	3	600
สมุทรปราการ	47	21	32	18	1	119
นนทบุรี	31	18	41	10	9	109
นครปฐม	46	50	28	18	19	161
กาญจนบุรี	108	54	18	7	1	188
ประจวบคีรีขันธ์	105	8	31	29	37	210
สุพรรณบุรี	55	26	19	10	3	113
ระยอง	103	26	25	44	8	206
ภาคเหนือ						
พะเยา	2	1	3	23	171	200
น่าน	1	3	7	109	137	257
อุตรดิตถ์	20	42	62	64	134	322
สุโขทัย	13	35	89	38	52	227
พิษณุโลก	25	17	32	17	25	116
อุทัยธานี	35	39	30	17	1	122
นครสวรรค์	56	40	44	11	12	163
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ						
นครราชสีมา	46	30	54	64	8	202
ขอนแก่น	1	51	89	30	1	172
สกลนคร	4	1	4	12	108	129
ร้อยเอ็ด	14	19	53	44	69	199
บุรีรัมย์	113	127	204	99	104	647
เลย	2	2	4	21	88	117
ศรีสะเกษ	30	17	47	37	43	174
อุดรธานี	40	18	22	64	90	234
อุบลราชธานี	23	70	127	132	370	722
ยะโสธร	13	20	43	21	17	114
ภาคใต้						
นครศรีธรรมราช	28	25	20	15	17	105

* จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับรายงานสูงกว่าค่าเฉลี่ย ต่อจังหวัด ของประเทศ (97.59 ต่อจังหวัด)
(ต่อหน้า 292)

สถานการณ์ไข้เลือดออกในประเทศไทย (มค.- พค.2528) (ต่อจากหน้า 287)

ผู้รายงาน Dengue Hemorrhagic Fever Surveillance กองระบาดวิทยา,
กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรคติดต่อ

บรรณาธิการ

จากข้อมูลการรายงานโรคและ ข้อมูลรายงานกิจกรรม พบว่าในช่วง 5 เดือนแรกที่ผ่านมานี้ มีรายงานการระบาดของโรคเกิดขึ้นหลายจังหวัด โดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 26 จังหวัด (36 %) ที่มีค่าเฉลี่ยการรายงานโรคต่อจังหวัดสูงกว่าค่าเฉลี่ยของทั้งประเทศ (97.59/จังหวัด) พบว่าในจังหวัดที่มีการระบาดเฉพาะแห่งในจังหวัดนั้น ๆ ได้ โดยพ้องกันกับการสอบสวนโรคที่ผ่านมาในบางจังหวัด

การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคในยี่นี้ เนื่องจากการระบาดของโรคในยี่นี้มาค่อนข้างเร็วกว่าปีก่อน ๆ จึงเป็นสาเหตุให้แผนงานต่าง ๆ ที่ได้วางไว้เพื่อการควบคุมในระยะปลอดโรค ต้องชะลอไว้ในหลายจังหวัด เนื่องจากต้องนำกำลังบุคคล และ เคมีภัณฑ์ไปใช้ในระยะเวลาเกิดโรคระบาดเป็นส่วนใหญ่

เพื่อให้การดำเนินงานควบคุมโรค เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กรมควบคุมโรคติดต่อได้มีวิทยุชี้แจงและขอความร่วมมือจาก สาธารณสุขจังหวัดทั่วประเทศ ได้โปรดแจ้งสถานการณ์โรคไข้เลือดออกที่ผิดปกติ โดยระบุ จำนวนผู้ป่วย, จำนวนตาย, สถานที่ที่พบผู้ป่วย, และ การควบคุมโรคที่จังหวัดได้ดำเนินการ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้การประเมินสถานการณ์เป็นไปได้อย่างรวดเร็ว ช่วยให้การสนับสนุนแก่ศูนย์ และการสนับสนุนจากศูนย์ไปยังจังหวัด ทำได้ดี และเพียงพอ

เอกสารอ้างอิง

1. รายงานการเฝ้าระวังโรค ประจำสัปดาห์ vol. 16 number 22
2. วิทยุ กรมควบคุมโรคติดต่อ หมายเลข สธ. 0409/3 ล.ว.10 มี.ย. 28